

Oriveden kaupungin esitys uusiutuvan energian nopean kehittämisen alueiksi

Kaupunkikehityslautakunta 26.03.2026
130/14.04.00/2026

Valmistelija

maankäyttöpäällikkö Dennis Somelar

Uusiutuvan energian nopean kehittämisen alueita koskeva lainsäädäntö on astunut voimaan 1.1.2026 (Laki uusiutuvan energian tuotantolaitosten lupamenettelyistä ja eräistä muista hallinnollisista menettelyistä annetun lain muuttamisesta (837/2025) 14 a-14 h.) Lain myötä kunnat voivat esittää alueita nimettäväksi nopean kehittämisen alueiksi Lupa- ja valvontaviraston (LVV) pyynnöstä.

Uusiutuvan energian nopean kehittämisen alueet vauhdittavat hankkeiden lupamenettelyitä. Nopean kehittämisen alueille sijoittuvien uusiutuvan energian hankkeiden lupakäsittelyille on lyhyemmät määräajat kuin muilla alueilla. Nopean kehittämisen alueiden hankkeet voidaan mm. vapauttaa ympäristövaikutusten arviointimenettelystä ja Natura-arvioinnista tietyin edellytyksin.

Lupa- ja valvontavirasto on lähettänyt kaupungille esityspyynnön uusiutuvan energian nopean kehittämisen alueiksi. Esitys tulee toimittaa Lupa- ja valvontaviraston kirjaamoon 17.4.2026 mennessä. Ensimmäisellä uusiutuvan energian nopean kehittämisen alueiden nimeämiskierroksella on tarkasteltavat alueet rajattu koskemaan vain aurinkovoimatuotantoa ja mahdollisesti siihen liittyvää, samalla paikalla sijaitsevaa energiavarastoa koskevaksi.

Uusiutuvan energian nopean kehittämisen alueiksi esitettävien alueiden tulee täyttää seuraavat edellytykset, jotka tulee kunnan esityksessä ja sen liiteaineistossa perustella ja tuoda esille:

- Alueiden tulee olla ihmistoiminnan seurauksena muuttuneita, sisältäen esimerkiksi aurinkoenergian tuotantoon soveltuvia rakennettuja pintoja tai aurinkovoimatuotantoon soveltuvia muusta käytöstä poistettuja ja poistuvia alueita.
- Alueiden ei tule sijoittua merkittävässä määrin metsämaalle tai ruoantuotannossa olevalle pellolle.
- Alueiden soveltuvuutta aurinkovoimatuotantoon sekä siihen mahdollisesti liittyvään samalla paikalla sijaitsevaan energiavarastoon tulee olla selvitetty.
- Esitettävien alueiden tulee olla yhtenäisiä ja pinta-alan yli 50 hehtaaria.
- Alueiden sähköverkkoon liittymisen tulee olla alustavasti selvitetty esimerkiksi Fingridin Verkkokiikari-karttanäkymän avulla.
- Aurinkovoimatuotantoon sekä siihen mahdollisesti liittyvään samalla paikalla sijaitsevaan energiavarastoon tulee olla alueidenkäytölliset edellytykset. Voimassa olevien kaavojen ei kuitenkaan suoraa tarvitse mahdollistaa niitä.
- Mikäli nopean kehittämisen aluetta esitetään Natura-alueen läheisyyteen, esitykseen on liitettävä seikkaperäinen tarkastelu, jonka perusteella voidaan asianmukaisesti poissulkea, ettei hanke tai suunnitelma joko yksinään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa todennäköisesti merkittävästi heikennä alueen suojeluperusteena olevia luonnonarvoja.
- Maiseman ja kulttuuriympäristön arvoalueiden sekä muinaisjäännettöjen läheisyyteen sijoittuvien alueiden osalta vaikutukset tulee olla selvitettyinä.

• Alueiden ei tule sisältää laissa uusiutuvan energian tuotantolaitosten lupamenettelyistä ja eräistä muista hallinnollisista menettelyistä 14 a §:n luettelossa nopean kehittämisen alueiden ulkopuolelle rajattuja alueita. Kyseisen lainkohdan mukaan nopean kehittämisen alueiksi ei voi nimetä:

- 1) alueita, jotka koostuvat merkittävässä määrin tuottavasta metsämaasta tai ruoantuotannossa olevista pelloista;
- 2) ojittamattomia luonnontilaisia suoalueita;
- 3) Euroopan unionin Natura 2000 -verkostoon kuuluvia alueita;
- 4) luonnonsuojelulain 43 §:ssä tarkoitettuihin luonnonsuojelualueisiin tai luonnonsuojelulain 15 §:ssä tai 144 §:ssä tarkoitettuihin luonnonsuojeluohjelmiin kuuluvia alueita;
- 5) alueita, joihin sovelletaan luonnonsuojelulain 64, 65, 73, 77–79 tai 81 §:ää;
- 6) tärkeimpiä lintujen ja merinisäkkäiden muuttoreittejä tai
- 7) muita kuin 1–6 kohdassa tarkoitettuja alueita, jotka ovat luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston herkkyyškartoituksissa tai vastaavissa luonnontieteellisissä selvityksissä todettu olevan alttiita merkittävälle ympäristövaikutuksille.

Orivedellä on tarkasteltu esityspyynnön mukaisia alueita vuonna 2024 valmistuneessa ”*Aurinkoenergian tuotantomahdollisuudet*” –selvityksessä. Selvityksessä on kartoitettu aurinkoenergian tuotantoon soveltuvia alueita Oriveden alueelta. Selvityksessä on kiinnitetty erityistä huomiota sellaisten kohteiden löytämiseen, joissa aurinkovoimalan rakentamisalue sijoittuu pääosin muuten joutomaata olevalla alueelle (esim. entiset kaatopaikat, maankaatopaikat, entiset ja käytöstä poistuvat louhos- ja kaivosalueet, entiset turvetuotantoalueet). Selvityksessä on tarkasteltu Oriveden kaupungin, että yksityisten omistamien maa-alueiden soveltuvuutta. Selvitys soveltuu erittäin hyvin hyödynnettäväksi nopean kehittämisen alueiden nimeämiseen, sillä siinä on tarkasteltu esityspyynnön mukaisia teemoja. Selvityksestä on tiedotettu Oriveden alueella laajasti sen valmistuttua.

Täysin esityspyynnön mukaisia alueita ei ole tiedossa Oriveden alueelta. *Aurinkoenergian tuotantomahdollisuudet* –selvityksessä tunnistetuista alueista pääosa täyttää lähes kaikki esityspyynnön mukaiset edellytykset nopean kehittämisen alueeksi osoittamiseksi. Tästä syystä arvioidaan perustelluksi esittää LVV:lle kaikkien selvityksessä esitettyjen alueiden osoittamista uusiutuvan energian nopean kehittämisen alueiksi. Päätöksen uusiutuvan energian nopean kehittämisen alueeksi osoittamisesta tekee LVV, ja tältä osin lopullisen harkinnan alueiden soveltuvuudesta jätetään LVV:lle.

Nopean kehittämisen alueiden nimeämisellä ei tehdä alueen käyttöä koskevia aluevarauksia eikä nimeämisellä ole vaikutusta kuntien alueidenkäyttöä tai kaavoitusta koskevaan päätösvaltaan. Alueiden nimeäminen ei myöskään velvoita maanomistajaa tai kunnan päätöksentekoa. Alueen nimeäminen uusiutuvan energian nopean kehittämisen alueeksi ei rajoita sen muuta käyttöä.

Liitteenä Lupa- ja valvontaviraston esityspyyntö uusiutuvan energian nopean kehittämisen alueiksi liitteineen sekä Oriveden kaupungin ”*Aurinkoenergian tuotantomahdollisuudet*” –selvitys.

Toimivalta

hallintosääntö § 25

Esittelijä

kaupunginjohtaja Juha Kuusisto

Päätösehdotus

Kaupunkikehityslautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus päättäisi:

- 1) Esittää Lupa- ja valvontavirastolle, että Oriveden kaupungin teettämän selvityksen ”Aurinkoenergian tuotantomahdollisuudet” mukaiset alueet osoitetaan uusiutuvan energian nopean kehittämisen alueiksi.
- 2) Todeta, että tämä esitys ei sido kunnan kaavoitusta, ei velvoita maanomistajia, ei merkitse alueen varaamista yksinomaan uusiutuvan energian käyttöön, eikä korvaa myöhempää maankäyttöä, rakentamista tai lupamenettelyjä koskevaa harkintaa. Mahdolliset hankkeet alueella edellyttävät jatkossakin voimassa olevan lainsäädännön mukaisia lupia ja päätöksiä.
- 3) Valtuuttaa maankäyttöpäällikön valmistelemaan ja toimittamaan esityksen Lupa- ja valvontavirastolle sekä tekemään esitykseen teknisluonteisia täydennyksiä asian käsittelyn edellyttämällä tavalla.

Päätös